

VRAK-info

2009 – nummer 1

maart - april - mei 2009
(driemaandelijks)

VRAK-rekening: 001-1281217-20
v.u.: Jan Hellebaut, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Geen geld voor geweld

VRAK – Aktie VRedesbelasting Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Tel.: 03/281 68 39; GSM 0499/138855; Fax: 03/281 68 79;
E-mail: vrak@advalvas.be; Website: www.vrak.be

Lid van

OPROEPEN

In het artikel “Veranderingen!” vindt u meer uitleg over onderstaande dringende oproepen.

1. Deze VRAK-info is de laatste die ook op papier verschijnt. U ontvangt verder de elektronische versie die op het scherm aangenaam om lezen is. We respecteren uw privacy en zullen uw e-mailadres niet doorgeven en enkel voor VRAK-gerelateerde doeleinden gebruiken. U kunt zich ook altijd afmelden.
2. We vragen u ook om uw bijdrage voor de werking van VRAK te blijven storten op het vertrouwde rekeningnummer 001-1281217-20 (of IBAN: BE28-0011-2812-1720). We danken onze vaste en occasionele donateurs voor hun steun.
3. Noteer alvast de rechtszaak voor het Hof van Beroep in Brussel op woensdag 3 juni om 8.30 u.
4. Hebt u suggesties of wilt u graag meewerken om geweldloze conflicthantering meer onder de aandacht te brengen? Laat het weten aan ons secretariaat a.u.b.

Dank bij voorbaat.

Veranderingen !

VRAK staat voor een aantal belangrijke uitdagingen en beslissingen. In ons decembernummer kon u al lezen over gelijkaardige tendensen die in september op de internationale conferentie voor oorlogsbelastingweigeraars en vredesbelastingcampagnes in Manchester aan bod kwamen.

Parlement

In het parlementaire werk zit enerzijds weinig voortgang in de erkenning van het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld. Sinds de eerste indiening in 1985 heeft VRAK daarover veel goede gesprekken gevoerd met parlementsleden en veel waardering voor haar inspanningen gekregen. Maar de effectieve steun is beperkt gebleven tot de partijen Agalev/Groen!, Ecolo, Volksunie en SPIRIT/Vlaamse Progressieven/ SLP. Aanvankelijk heeft ook de SP het wetsvoorstel steeds meeondertekend, maar nu al geruime tijd niet meer. Er kwam ook effectieve steun van andere individuele parlementsleden zonder dat hun partij achter hen stond. Op dit moment zit er geen verandering in die toestand.

Anderzijds is er bij onze gesprekspartners wel belangstelling voor het tweede luik van het wetsvoorstel: civiele geweldloze conflicthantering bevorderen met belastinggeld.

Financiën

En dan onze beperkte mogelijkheden. VRAK heeft lange tijd gewerkt met een bestuur van 4 à 5 personen en een betaalde medewerker sinds 1997 voor 14u/week (halftijds van 2001 tot 2004). Een aantal vaste en occasionele vrijwilligers zorgde voor de webstek, de opmaak en de verzending van de VRAK-info, de boekhouding, de administratie, stands,... Sinds januari 2009 zijn er nog drie bestuursleden (Luc Simoens, Dirk Panhuis en Jan Hellebaut). Bovendien heeft VRAK de betaalde werknemer (Jan Hellebaut) met ingang van 31 december 2008 moeten ontslaan bij gebrek aan voldoende financiële middelen. Hij werkt wel verder als vrijwilliger.

De financiële middelen zijn afkomstig van een trouwe en vrijgeveige vaste groep die de laatste jaren via permanente opdrachten ongeveer 4000 € per jaar overmaakte, en verder van losse bijdragen. Daardoor schommelde ons totale budget de laatste jaren rond 11 000 € per jaar.

Toch waren er eind december 2008 een aantal kosten nog niet betaald: vooral de kosten bij het ontslag (vakantiegelden) en diverse facturen (samen ca. 3000 €) en daarbij nog de in het decembernummer reeds vermelde achterstallige bijdragen voor de RSZ. (Het sociaal secretariaat had aan VRAK voor de jaren 2004-2007 ten onrechte een korting op de werkgeversbijdrage toegekend maar eist die nu terug. Er blijft nog 2800 € te betalen.)

We danken dan ook iedereen die op de decembermailing of op de kerstoproep in het decembernummer heeft gereageerd met een overschrijving voor VRAK. Zo blijft onze werking mogelijk.

Wat nu verder?

Op grond van de huidige situatie heeft het bestuur een aantal beslissingen genomen. Door het ontslag van de medewerker en de inkrimping van het bestuur krijgt het wetsvoorstel in 2009 geen prioriteit. Een belangrijke gebeurtenis om naar toe te werken is de behandeling van de rechtszaak van Jan Hellebaut bij het Hof van Beroep in Brussel op woensdag 3 juni. (Zie het artikel elders in dit nummer.) Andere acties kunnen uiteraard ook ondernomen worden.

De aandacht voor geweldloze conflicthantering blijft belangrijk. Dat vormde trouwens het tweede luik van ons wetsvoorstel dat sinds 1985 tijdens elke legislatuur werd ingediend. Gezien het vele geweld op alle niveaus van lokaal tot internationaal, is daar meer dan ooit nood aan. Ook vele politici en militairen zijn het er over eens dat oorlogen niets kunnen oplossen. VRAK wil dan ook met andere (vredes)bewegingen een nieuw elan geven aan samenwerking op het gebied van geweldloze conflicthantering, het gebruik van belastinggeld daarvoor, veiligheid door niet-militaire middelen, en civiele veiligheidsmodellen. Die thema's hebben af en toe wel op de agenda van diverse (vredes)bewegingen gestaan, maar komen tegenwoordig nauwelijks aan bod in Vlaanderen en België. Bij de bevolking en politici ontbreekt het aan de nodige kennis en voorbeelden over de mogelijkheden van geweldloze conflicthantering.

Gezien de moeilijke financiële toestand mogen we nu nauwelijks onkosten maken. Dit maartnummer van de VRAK-info is daarom het laatste dat in de papieren versie verschijnt. De elektronische versie die we al enkele jaren aanbieden aan een aantal trouwe lezers, zal ons toekomstig communicatiemiddel zijn. We vragen u daarom uw e-mailadres te melden op het secretariaat. Wie geen internetverbinding heeft, kan een papieren kopie bij ons secretariaat vragen. De extra occasionele berichten die velen onder u af en toe via e-mail ontvangen hebben, zullen dus in de occasionele elektronische VRAK-info worden geïntegreerd. We zullen vier nummers per jaar aanhouden, maar kunnen soepeler inspelen op de actualiteit (bv. het proces op 3 juni) dan via de papieren versie die steeds in maart, juni, september en december moest verschijnen.

Hoewel we na de afbetaling van hoger vermelde facturen (5800 €) geen kosten voor personeel en de VRAK-info meer zullen hebben, blijft uw financiële bijdrage nodig om onze andere werkingskosten te kunnen betalen: telefoon, internet, transport, actiemateriaal, postzegels, kopies, porto- en drukkosten voor deze VRAK-info, ... We vernemen graag iets van u per post, per e-mail of via de bankrekening. Met dank bij voorbaat.

Gewetensbezwaarde naar het Hof van Beroep in Brussel

Op woensdag 3 juni om 9 u vinden de pleidooien plaats voor Jan Hellebaut, gewetensbezwaarde tegen de fiscale militaire dienstplicht, voor het Hof van Beroep in Brussel. Jan kan in geweten geen belasting betalen voor het leger. Hij wil op geen enkele manier meewerken aan het doden van medemensen. Voor zijn belastinggeld dat nu naar het militaire apparaat gaat, verkiest hij een vreedevolle bestemming. U bent van harte uitgenodigd om de pleidooien bij te wonen. Noteer de datum alvast in uw agenda. We verwachten u om 8.30 u op de trappen van het Justitiepaleis.

Voor het Hof van Beroep in Antwerpen.

Situering

Jan is erkend gewetensbezwaarde tegen de fysieke militaire dienstplicht en kan in geweten ook niet meebetalen voor het leger. Wetende dat 7,3 % van onze directe belastingen (gemeentebelasting niet meegerekend) naar militaire defensie gaat, scheidt dat voor hem en vele anderen een probleem. Het bedrag dat aan militaire defensie wordt besteed in België (3,5 miljard euro) komt overeen met 350 € per persoon per jaar. In 1964 werd het gewetensbezwaar tegen de fysieke militaire dienstplicht erkend en konden gewetensbezwaarden een burgerdienst verrichten. Gewetensbezwaarden tegen de fiscale militaire dienstplicht kunnen in geweten ook niet meebetalen aan het doden en kwetsen van medemensen via het militaire apparaat. De gewetensvrijheid die in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en in het Internationaal Verdrag voor Burgerlijke en Politieke Rechten (BuPo) is erkend, wordt met voeten getreden.

Jan en VRAK vragen de erkenning van dit gewetensbezwaar en de oprichting van een Vredesfonds. Het geldt van dat vredesfonds kan aan niet-militaire, lees civiele conflictoplossing besteed worden. Sinds 1985 werden daartoe in elke legislatuur wetsvoorstellen door parlementsleden uit verschillende politieke partijen ingediend, maar tot dusver werd geen meerderheid gevonden. Daarnaast bewandelt VRAK ook de juridische weg en steunt ze daarom deze rechtszaak.

Korte geschiedenis

Deze zaak behandelt Jans inkomstenbelasting van 1997. In februari 2002 verklaart de rechter bij de rechtbank van Eerste Aanleg zich onbevoegd. In 2003 oordeelt het Hof van Beroep te Antwerpen dat het beroep ontoelaatbaar is. Op 29 September 2004 vernietigt het Hof van Cassatie het arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen en verwijst de zaak door naar het Hof van Beroep in Brussel waar dus op 3 juni de pleidooien worden gehouden.

In de UNO:

Gewetensbezwaren en de Universele Periodieke Doorlichting

Derek Brett is de vertegenwoordiger van Conscience and Peace Tax International (CPTI) bij de Raad voor de Mensenrechten (RMR) van de UNO in Genève. Hij rapporteert.

De eerste twee weken van december 2008 woonde ik de derde zitting van de werkgroep voor de universele periodieke doorlichting (Universal Periodic Review, voortaan UPR) bij. Ik was onder de indruk. De UPR is iets nieuws van de nieuwe RMR. Hierbij moeten alle 192 lidstaten van de UNO in een vierjarige cyclus een rapport indienen en worden ze ondervraagd over wat ze doen voor de mensenrechten. Dat lijkt een schitterend idee, maar natuurlijk zijn de details van de procedure onderhandeld door vertegenwoordigers van regeringen, waarvan sommigen veel moeite hebben gedaan om ervoor te zorgen dat het proces stevig in handen van de lidstaten bleef. NGO's zoals CPTI hebben geen spreekrecht. Enkel regeringen mogen vragen stellen en aanbevelingen formuleren. De procedure is "coöperatief". Het laatste woord over het al dan niet aanvaarden van een aanbeveling ligt bij de onderzochte staat. De UPR leek dus al bij de start gedoemd te mislukken.

Omdat in juni 2008 Korea flink was aangepakt over het gewetensbezwaar tegen militaire dienst, was de UPR misschien de beste plaats om deze kwestie in de RMR naar voren te brengen. De NGO's mogen zeven maanden van te voren een rapport van vijf bladzijden over een staat indienen. De rapporten van alle NGO's worden door het secretariaat van de UPR geresumeerd in tien bladzijden en bij het dossier gevoegd waarop het onderzoek is gebaseerd.

De derde zitting behandelde de rapporten van en over vijf landen: Colombia, Israël, Servië, Turkmenistan en Uzbekistan waar gewetensbezwaarden tegen militaire dienst tegenwoordig met zeer zware moeilijkheden worden geconfronteerd. Dus diende ik over die vijf landen een rapport in. Het effect van deze tussenkomst overtrof mijn stoutste verwachtingen. Alle vijf rapporten van CPTI werden uitdrukkelijk vermeld in het resumé van de NGO's. Behalve voor Turkmenistan, waren onze rapporten de enige bijdrage over gewetensbezwaren. In alle vijf gevallen leidden ze tot vragen en aanbevelingen in de werkgroep. De volledige rapporten van CPTI zijn te lezen op de website www.UPR-info.org (>Documents>[uiterst rechts:] Search>NGO's>CPTI) en binnenkort ook op www.cpti.ws.

Hoewel onze impact bevredigend en bemoedigend was, maakte het gehele proces toch de meeste indruk op mij. Nooit tevoren hebben de lidstaten van de UNO zich zo diep en concreet bezig gehouden met de substantiële behandeling, en met zo weinig aandacht voor de geo-politieke agenda's die zo vaak elke discussie over mensenrechten hebben ondermijnd. Dit was nergens duidelijker dan in de kwestie Israël.

Israël moest rapporteren en zou de zwaarste test zijn voor het nieuwe proces. En het was een test waar de UPR op een geloofwaardige manier uitkwam. Natuurlijk gebruikten vooral de Arabische staten hun tussenkomsten niet alleen om Israël te ondervragen over schendingen van de mensenrechten in de bezette gebieden, maar ook om de onwettelijkheid van de bezetting zelf aan de kaak te stellen en om op te roepen daar een einde aan te maken. Nog veelzeggender was de zorgvuldige analyse van de schendingen van de mensenrechten en de gedetailleerde lijst van aanbevelingen gemaakt door Canada, dat in de afwezigheid van de USA, Israëls belangrijkste verdediger was. Zonder voorgaande was de aandacht van de UPR voor de schendingen van de mensenrechten van joodse Israëlische burgers, met inbegrip, als gevolg van CPTI's tussenkomst, van die van de jonge gewetensbezwaarden van beide geslachten die aan herhaalde termijnen van gevangenschap in militaire gevangenissen worden onderworpen.

Colombia presenteerde zich op een chique manier. Er lagen grote stapels glanzende documentatie in drie talen - met inbegrip van een brochure over hoe de Colombiaanse militairen mensenrechten bevorderden door guerrilla's te doden. (De vertegenwoordigers van Colombia werden wel in verlegenheid gebracht door de recente onthulling dat een aantal lichamen die door het leger in afgelegen oorlogszones waren gepresenteerd, in werkelijkheid dakloze jongeren bleken te zijn die in de straten van Bogotá waren opgepakt bij razzia's.) Veel lidstaten brachten de veiligheid van verdedigers van mensenrechten naar voren, en ook de gevaren om alle critici van de regering (waaronder gewetensbezwaarden) als aanhangers van de gewapende opstand te beschouwen. Als om die visie van de lidstaten te onderlijnen legde de woordvoerder van het ministerie van defensie uit dat de taak van het leger steeds moeilijker werd naarmate de vijanden waarop het jacht maakte, steeds minder mensen met wapens waren, maar daarentegen mensen die zich onopgemerkt onder de burgerbevolking mengden.

De veertiendaagse eindigde, zeer verheugend, met Tuvalu, waarvan de 12 000 inwoners verspreid wonen over 26 km² eilandjes met als hoogste piek 6 meter boven de zeespiegel, en waarvan het nationaal inkomen voor het grootste deel komt van de websites eindigend met ".tv". Dit land had een ernstig probleem: terwijl de regering van de Maldiven was beginnen te praten over de

aankoop van een nieuw thuisland, legde Tuvalu, dat bovenaan de lijst van landen staat die in de oceaan zullen verdwijnen, de nadruk op het behoud van hun recht en de mogelijkheid om op hun eigen eilanden te blijven wonen. We zagen misschien het kleinste land van de UNO de grootste landen uitdagen.
